

Dokument s plenarne sjednice

B9-0524/2021

18.10.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika
Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Tunisu
(2021/2903(RSP))

**Salima Yenbou, Hannah Neumann, Mounir Satouri, Ernest Urtasun,
Jordi Solé, Rosa D'Amato, Ignazio Corrao, Piernicola Pedicini, Francisco
Guerreiro, Alviina Alametsä, Saskia Bricmont**
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

B9-0524/2021

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Tunisu
(2021/2903(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Tunisu,
- uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josepa Borrellu od 27. srpnja 2021. i njegovu izjavu za medije od 10. rujna 2021. o Iraku, Libiji i Tunisu: EU više nego ikad predano podupire te zemlje i njihove narode,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 9. veljače 2021. naslovljenu „Obnovljeno partnerstvo s južnim susjedstvom – Nova agenda za Sredozemlje” te priloženi Gospodarski i investicijski plan za južno susjedstvo,
- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Tunisa iz 1995.,
- uzimajući u obzir izjavu neovisnog stručnjaka UN-a za nasilje i diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta Victora Madrigal-Borloza od 18. lipnja 2021. naslovljenu „Tunisia: UN expert praises democratic progress since Revolution, says more needed for LGBT persons” (Tunis: stručnjak UN-a pohvaljuje demokratski napredak ostvaren od revolucije, ali smatra da je za LGBT osobe potrebno učiniti više) te njegove uvodne napomene od istog dana o njegovu posjetu Tunisu,
- uzimajući u obzir zaključne napomene od 24. travnja 2020. o šestom periodičnom izvješću Odbora UN-a za ljudska prava o Tunisu i izjavu Odbora za ljudska prava od 4. ožujka 2020. naslovljenu „Human Rights Committee asks Tunisia about state of emergency and torture, urges human rights protection in counter-terrorism” (Odbor za ljudska prava pita Tunis o izvanrednom stanju i mučenju te poziva na zaštitu ljudskih prava u borbi protiv terorizma),
- uzimajući u obzir zaključne napomene od 2. rujna 2021. o kombiniranom četvrtom, petom i šestom periodičnom izvješću Odbora UN-a za prava djeteta o Tunisu,
- uzimajući u obzir Konvenciju o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koju je Tunis ratificirao 1985. i u vezi s kojom je 2014. povukao svoje zadržke,
- uzimajući u obzir Nacionalni akcijski plan o ženama, miru i sigurnosti za razdoblje 2018. – 2022., usvojen 2018.,
- uzimajući u obzir publikaciju OECD-a iz prosinca 2020. naslovljenu „Economic Monitor, Fall 2020: Rebuilding the Potential of Tunisian Firms” (Gospodarski pregled, jesen 2020.: oživljavanje potencijala tuniških poduzeća),
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čija je stranka i Tunis,

- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se nakon više od deset godina od nezapamćenih prosvjeda 2011., u kojima je Zine al-Abidine Ben Ali odstupio s vlasti, prosvjedi u zemlji nastavljaju, posebno zbog zabrinjavajućih događaja koji su uslijedili nakon koncentracije ovlasti u rukama sadašnjeg predsjednika Kaisa Saieda, koji je u televizijskom govoru 25. srpnja 2021. odlučio razriješiti dužnosti premijera Hichema Mechichija i raspustiti njegovu vladu, obustaviti rad parlamenta na razdoblje od 30 dana koje se može produžiti, ukinuti imunitet svim zastupnicima u parlamentu i dodijeliti sebi sudske ovlasti;
- B. budući da je 11. listopada 2021. predsjednik Kais Saied odobrio novu vladu koju je odabrala novoimenovana premijerka Najla Bouden Romdhane; budući da u skladu s Ustavom iz 2014. predsjednik i premijer dijele izvršne ovlasti;
- C. budući da su se uredi Nacionalnog tijela za borbu protiv korupcije morali zatvoriti 20. kolovoza 2021., a da za to nisu navedeni nikakvi razlozi; budući da je Ministarstvo unutarnjih poslova zaplijenilo osobne podatke tisuća zviždača;
- D. budući da su tisućama javnih osoba i aktera civilnog društva navodno nametnute zabrane putovanja bez naloga, dok su deseci završili u kućnom pritvoru i pod državnim nadzorom;
- E. budući da je 22. rujna 2021. predsjednik donio Predsjednički dekret br. 117 kojim se suspendira Ustav, uz iznimku njegove preambule i prvih dvaju poglavlja; budući da je predsjednik sam sebi dodijelio potpunu zakonodavnu ovlast da dekretom mijenja zakone kojima se uređuju političke stranke, izbori, pravosudni sustav, sindikati i udruge, sloboda tiska i sloboda informiranja, organizacija Ministarstva pravosuđa, unutarnje sigurnosne snage, ljudska prava i slobode, Zakon o osobnom statusu, snage unutarnje sigurnosti, carine i državni proračun;
- F. budući da je EU Tunisu dodijelio izravna bespovratna sredstva u iznosu od 2 milijarde EUR za potporu demokratskoj tranziciji, uključujući 260 milijuna EUR 2020. i 200 milijuna EUR od lipnja 2021., kao dio svoje makrofinancijske pomoći;
- G. budući da u aktualnom kontekstu skupine civilnog društva upozoravaju na odmak od demokracije; budući da Tunis ima dinamično civilno društvo i da se brojni aktivisti, vođe zajednice, akademici, umjetnici i skupine mladih mobiliziraju te pozivaju na hitne reforme, među ostalim u pogledu borbe protiv korupcije;
1. izražava duboku zabrinutost zbog trenutačnog stanja demokracije i vladavine prava u zemlji, a posebno zbog produljenja koncentracije zakonodavnih, izvršnih i pravosudnih ovlasti u rukama predsjednika Kaisa Saieda;
 2. poziva predsjednika da hitno ukine izvanredno stanje i da odmah ponovno uspostavi potpunu parlamentarnu demokraciju i pravilno funkcioniranje izvršne, zakonodavne i pravosudne vlasti, uključujući diobu vlasti; poziva na potpuno poštovanje neovisnosti pravosuđa;
 3. poziva na donošenje jasnog plana u kojem će biti detaljno opisani sljedeći koraci i vremenski okvir za aktualnu političku tranziciju Tunisa i kraj izvanrednih mjera,

uzimajući u obzir socioekonomske planove novoimenovane vlade, budućnost sadašnjeg političkog sustava, uključujući njegov parlament, Ustav iz 2014. i mogućnost prijevremenih parlamentarnih izbora;

4. apelira na predsjednika da hitno ponovno uspostavi potpuno funkcioniranje neovisnih državnih regulatornih tijela, uključujući privremeno tijelo za preispitivanje ustavnosti zakona i Nacionalno tijelo za borbu protiv korupcije;
5. naglašava važnost doprinosa civilnog društva, akademske zajednice, odvjetnika, novinara, aktivista i boraca za ljudska prava u dinamičnom, demokratskom i otvorenom društvu; ponavlja da je potrebno uspostaviti uključiv nacionalni dijalog uz sudjelovanje svih nacionalnih dionika, uključujući političke, stranke, organizacije civilnog društva i građane;
6. poziva EU i njegove države članice da podrže lokalne aktiviste i aktere civilnog društva koji rade na reformama i suzbijanju korupcije u Tunisu te da slijede pristup kojim se podupiru naponi za stabilizaciju i demokratska nastojanja odozdo prema gore;
7. podsjeća na svoju snažnu potporu svim borcima za ljudska prava u Tunisu i njihovu radu; poziva delegaciju EU-a i predstavništva država članica u zemlji da u svojim kontaktima s tuniškim vlastima ojačaju svoju podršku civilnom društvu te da iskoriste sve raspoložive instrumente za povećanje svoje potpore radu boraca za ljudska prava i, po potrebi, da olakšaju izdavanje viza za hitne slučajeve i pruže privremeni smještaj u državama članicama;
8. i dalje je zabrinut u pogledu poštovanja temeljnih prava u kontekstu izvanrednog stanja te poziva da se hitno ponovno uspostavi vladavina prava u zemlji;
9. prima na znanje imenovanje premijerke Najle Bouden, ali je i dalje iznimno zabrinut zbog toga što je predsjednik zadržao izvršne ovlasti na temelju Predsjedničkog dekreta br. 117 od 22. rujna 2021.; poziva predsjednika da smjesta stavi izvan snage navedeni Predsjednički dekret;
10. poziva na hitno poštovanje rodne ravnopravnosti u Tunisu, a posebno poziva tuniške vlasti na okončanje pravne diskriminacije žena u području prava na nasljeđivanje, prava na skrbništvo nad djecom, prava na to da budu glava kućanstva, prava na roditeljski dopust te radnih prava, osobito kad je riječ o radnicama u kućanstvu i radnicama u poljoprivredi; pozdravlja zakon o iskorjenjivanju nasilja nad ženama i djevojčicama iz 2017. te poziva na njegovu potpunu provedbu;
11. žali zbog toga što se kazneno pravo i dalje primjenjuje za neopravdani progon seksualnih orijentacija i rodni identiteta koji ne odgovaraju normi, što je uzrok endemske diskriminacije te fizičkog i psihičkog nasilja, koji LGBTI osobama onemogućuju pristup pravosuđu i dovode do njihova isključivanja iz sektora zdravstva, obrazovanja, zapošljavanja i stanovanja;
12. zabrinut je zbog zadržavanja smrtne kazne u tuniškom pravnom poretku; iako napominje da od stupanja na snagu moratorija nije izvršena smrtna kazna, žali zbog činjenice da se smrtne kazne i dalje izriču te da 89 osoba trenutačno čeka izvršenje smrtne kazne u Tunisu; poziva Tunis da potpuno ukine smrtnu kaznu;

13. poziva na reformu radi ukidanja vojnih sudova u Tunisu; podsjeća da vojni sudovi i dalje djeluju u skladu sa Zakonom o vojnom pravosuđu iz 1957., kojim se, osim zbog kaznenih djela povezanih s nacionalnom sigurnošću kao što su izdaja i špijunaža, dopuštaju vojna suđenja civilima zbog vrijeđanja vojske ili potkopavanja njezina morala;
14. izjavljuje da se potpuno zalaže za olakšavanje i podupiranje vladavine prava, demokracije i ljudskih prava u zemlji; poziva Komisiju da nastavi pomagati tuniškim vlastima, među ostalim i u okviru makroekonomske pomoći i instrumenta COVAX, pod uvjetom da se poštuju ljudska prava i demokratska načela u skladu s člankom 2. Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Tunisa; poziva na bolju suradnju između EU-a i njegovih država članica, s jedne strane, i međunarodnih donatora, s druge strane, kako bi se poštovala financijske obveze prema toj zemlji i osigurao pozitivan doprinos socioekonomskom položaju tuniškog naroda; poziva Komisiju da ponovno pokrene trijalog s civilnim društvom Tunisa i tuniškim vlastima;
15. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika, Europsku službu za vanjsko djelovanje i države članice da nastave vršiti pritisak na političke predstavnike Tunisa kako bi se provele demokratske reforme, uključujući antikorupcijske mjere, neovisno pravosuđe i rodnu ravnopravnost;
16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te vladi i nacionalnom parlamentu Tunisa.